

VESTUL ROMÂNIEI

Ziar românesc independent din Oradea-Mare.

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA :
Strada Francisc Deák No. 2.
Telefon 10-02.
Manuscrisele nu se înapoiază.

Director-Fondator : ȘTEFAN MĂRCUȘ

ABONAMENTE :

Apare de trei ori pe săptămână.
Pe o lună . . . . . 25 Lei
Pe un an . . . . . 260 Lei

RĂVAS

Ziarul minoritar „Nagyvárad” se ocupă de noi, și ni-o spune verde în față, că de câteori cutează ei să critizeze vre-un român, noi nu căutăm, că oare au spus ei din întâmplare adevărul, ci îndată îi înfierăm, că urmăresc scopuri tendențioase.

Am putea răspunde prin atât : — nu-l adevărat, — și am putea să chemăm de mărturie însuși scriptele de aci.

Totuși nu o facem, fiindcă caracterul luptelor pe cari le ducem de aci, și acela pe care-l duce ziarul minoritar de acolo, prezintă o lume atât de deosebită, încât ei nu vor să ne înțeleagă, și nu pot să ne înțeleagă.

Vedem adevărul prin prizma luptelor duse în vechea Ungarie, contra oligarhiei maghiare și a capitalismului internațional. Ei se bazează pe o cultură veche, străină, pe sprijin exclusiv minoritar și pe concepții de predominare, — în care a crescut.

Lupul nu-și poate schimba pielea deodată, și aceasta noi, oameni indulgenți, apărători ai intereselor conștiinței românești o înțelegem mai bine.

O spunem de câteori o putem și dovedi.

Cenzura pe toți ne face precauți, dar nu suprimă gândul drept și desinteresat.

***

Liga drepturilor omului a redactat un memoriu, care a fost transmis Societății Naționalelor, Guvernelor și societăților similare din toate țările. Scopul este vădit, și tășul este contra țării cari au eșit învingătoare din războiu, mai ales contra Micei Antante.

Ei vorbesc despre administrație și legislație la fel pentru toți cetățenii.

E bine că va veni în curând la Oradea-Mare d-l subsecretar de stat al Minorităților Tătărescu. Se va convinge și va putea să le spună aceloră, cari vreau mai mult, decât pot, că Capitalul și ideologia internațională nu prinde acolo, unde se dă neori, mai mult, decât ar admite ziarul interesele Statului, — după cum este la noi!

Despre acestea ar trebui să scrie Liga Omului de aci, căci d. Costa-Foru, cât și d-l. . . . ., sunt cei mai „ilustrii” mărtori ai scrisului „românesc”.

Intențiile minoritarilor

Ziarul „Nagyvárad” într'unul din ultimele sale numere se ocupă de „Vestul României” în mod indirect. Vestul României ar suferi de păcatul că el caută intenții subversive în toate articolele presei minoritare. Și ca un fel de mângâiere și satisfacție în același timp, citează gazeta „Beiușul” care mai mult decât presa maghiară, caută să discrediteze autăritățile române și pe șefii lor, Nagyvárad are dreptate; a prins o notă din muzica „Vestului României”, dar nu a putut prinde toată simfonia. Căci într'adevăr, noi cei grupați în jurul acestei foi am pornit un curent de bătae în care colegii unguri, azi văd cu o vie satisfacție, că am început a primi contra lovituri mai întâi dela câțiva de-ai noștri. Dar tocmai aici am vrea să ne înțeleagă „Nagyvárad” și întreaga presă minoritară: Să nu se bucure și mai ales să nu provoace cearta dintre noi, căci aceasta lor nu le-ar putea folosi atât de mult. Nu le-ar folosi pentru că un curent românesc sănătos nu poate fi atacat decât de cei neputincioși iar neputincioșii cad tocmai prin neputința lor, în timp ce curentul curat își duce cursul său mai departe. Noi nu ne bucurăm de ticăloșii unguri și-i disprețuim cu tot disprețul cuvenit oamenilor de nimic. Căci trebuie să o recunoașteți că nici D-voastră nu sunteți lipsiți de asemenea animale. Lupta noastră este cu mult mai frumoasă, și mai înaltă, tocmai ca prin ea să se înțeleagă că nu ne vom putea pricepe unul pe altul decât dacă ne vom ridica ceva mai sus. Și avem nevoie de prietenia sinceră, pe care nu ne veți da-o cu vorbe goale și cu surâs de suprafață. Nu ne veți da-o cu oameni cari se mai gândesc la revanșă, care am arătat că este o absurditate medievală și o concepție nepotrivită cu noul mers al lumii întregi. Nu ne veți da prietenia nici cu oameni cari se bucură că avem neputincioși printre noi, căci în această bucurie este răutate și pe răutate nu se poate clădi prietenia, nici print' o presă care se face ecoul a tot ce putem avea și noi stricat în noi; nu uitați că păcatele nu pot apropia decât pe cei slabi între ei și noi vrem prietenie cu oameni nu cu fleacuri.

Nu ne încântă și nu se lipsesc de noi acei ce trădeză o cauză frumoasă și înaltă a noastră, căci aceștia formează clasa animalelor bipede, cele mai în contradicție cu mersul sănătos și al națiunilor și al omenirii întregi. Nu vă căutați dar aliați în păcatele noastre și nici printre cei mai păcătoși dintre noi. În orice popor se va găsi ceva înalt, omenesc și ales prin care să ofere o punte de trecere la celelalte popoare. Uitați-vă numai la concertul marelui nostru artist Enescu: în sala plină de unguri și de români, înălțimea atmosferei create de ceace am putut avea și noi mai înalt în suflet, ne-a găsit împreună, liniștiți, paclnici și mulțumiți. Ne ridicasem deasupra vieții meschine o clipă și ne-am înțeles;

era un moment de sinceritate și de curățenie sufletească. Și prin curățenie sufletească se înțelege mai adesea lipsa de sentimente negre ca: ura, invidia, răzburarea, satisfacția de răul altuia, etc.

Intrebăm dar, în lumina acestor gânduri, de ce nu v'am face proces de intenție când pe lângă „ungurii care se deșteaptă”, D-voastră, refuzați să ne cunoașteți limba, literatura și sufletul nostru cum vi le-am cunoscut și noi pe ale D-voastră! Când în toate zilele în toate ramurile de activitate se găsec indivizi cari batjocoresc sau nesocotesc tot ceace este românesc? Când în presa D-voastră nu se oglindesc decât păcatele noastre, alimentată fiind de nesocotința câtorva nesocotiți pe care ni i-a hărăzit și nouă soarta ca și D-voastră.

Nu vom mai putea face proces de intenții subversive în ziua când

veți înțelege că sunteți după un mare proces pe care l'am câștigat noi; în ziua în care veți fi înțeles că nu vă mai rămâne decât să vă apropiați ca frați de noi, iar nu ca niște sclavi cărora vi se pune jugul în gât. Și slavă domnului, deși suntem popor de plugari, trecutul vă poate spune că nu ne-am gândit să aruncăm jugul în gâtul oamenilor. E drept, l'au primit soldații regelui polon Sobieschi, dar era răsplata perfidiei față de cuvântul celui mai demn domnitor român.

Perfidia fie românească, fie ungurească va fi supusă unui regim special și nu ne simțim de loc fericiți nici atunci, căci sufletele noastre sunt mai înalte.

Primiți-ne prin ceace avem și noi mai bun, mai nobil, mai înalt în noi și atunci vă veți simți fericiți cu noi. Altfel, cu păcatele, tot nenorocire găsiți și între voi.

George Bota.

Statuia Regelui în Piața Unirii

Planurile d-ului ing. D. Marcu acceptate de Consiliul superior tehnic. — D-l Primar Dr. Bucico a raportat despre inaugurarea statuei M. S. Regelui la Arad.

Joi a sosit în localitate d. ing. consilier tehnic în Consiliul superior tehnic dela Ministerul lucrărilor publice Dulliu Marcu pentru a fixa în înțelegere cu Primăria orașului Oradea-Mare planurile aprobate de Consiliul tehnic superior pentru transformarea Pieții Unirii într'un parc. Aceasta în legătură cu ridicarea Statuei M. S. Regelui Ferdinand I în Piața Unirii pe locul statuei Sf. Ladislau, transmutat la locul potrivit înaintea catedralei romano-catolică. Despre planurile acestea a convorbit cu d. primar Dr. Coriolan Bucico și cu d-l șef inginer Köszeghi, care i-a pus la dispoziție planurile prelucrate la Primărie.

D. inginer D. Marcu și-a făcut studiile la Paris și a vizitat toate centrele din Franța, Italia și Germania și planurile d-sale acceptate de Consiliul superior tehnic sunt bazate pe studiile parcurilor celor mai moderne. Este exmıs oficios din partea Ministerului afacerilor publice de d-l ministru Moșoiu, inițiatorul acestei acțiuni pe aceste plături.

Iată ce a binevoit a ne spune d. inginer Marcu, despre parcul care se va face în Piața Unirii.

Vis-à-vis de statuie se va face un parterre englezesc de verdeață, și cu desemn de flori. În axa statulei va fi o mică fântână decorativă, statuia va fi așezată pe o platformă puțin ridicată la care se face accesul prin trepte, venind din cele patru părți ale străzilor Coșbuc, Avram Iancu, Alexandri și Pavel. Parterrele de verdeață sunt conturate cu borduri de piatră foarte joase pentru a se lăsa liberă atât perspectiva plantațiilor cât și a părților arhitecturale a vaselor de piatră cu flori și a celor două bazine cu apă, așezate în dreapta și în stânga monumentului Regal. 4 lampadere de bronz vor defini monumentul principal con-

tribuind la ansamblul acestei Pieți monumentale.

Planurile se vor expune la timp și perspectiva întregii Pieți pentru a se vedea de public.

Lucrările de bronz și piatră se vor lucra în timpul iernii pentru ca la primăvară să se poate așeza.

Pân' aci declarațiunile d-sale.

În societatea d-lui inginer Marcu se află d. căpitan Ilescu secretarul comisiei monumentelor regale.

Toate detaliile de piatră vase decorative, bronzuri, lampadere etc. se vor da de arhitectul d. Marcu.

D. Primar ne spune că a făcut raport M. S. Regelui în Arad, și despre desvelirea monumentului la sfârșitul lunii Maiu, până când se vor pune în bună stare și străzile orașului.

M. S. Regele a luat cunoștință vădit mișcat, iar noi îl așteptăm, ca să-L găzduim cu inima plină de dragoste veche românească.

Serbarea dela școala normală de fete.

După liceul de fete, școala normală de fete a Statului și-a serbat patronul în ziua de sfinții Arhangheli. Doamna Stanca, soția lui Mihaiu Viteazul, ne recheamă o altă figură legendară în patroana școlii normale, Frumos și mișcător a vorbit eleva din cl. VI Tămaș Ana, cu atât mai mișcător cu cât era glasul unui copil al Crișanei care evoca trecutul neamului nostru. Dansurile și corurile au fost ca totdeauna de toată lauda; păcat că lipsa de local nu permite acestor școlii normale să se manifeste cât pot. Au recitat elevele Trușcă, Sima, Beloi, Mănescu Petra și la urmă micuțul Toescu dela școala de aplicație,

Conferințele Asociației Profesorilor

În ziua de Miercuri 28 Noiembrie se deschide ciclul de conferințe organizat de Asociația Profesorilor Secundari din Oradea-Mare.

Ele vor avea loc în fiecare Miercuri la ora 8^{1/2}, seara în sala festivă a Primăriei orașului.

Publicul este rugat să asiste în cât mai mare număr la aceste manifestări culturale românești.

Ordinea în care se vor ține conferințele e următoarea:

1. *Dărnicia sufletului*, conferință inaugurală a d-lui Eugeniu Speranția.

2. *Gh. Coșbuc*, de d. Aug. Cosma.

3. *Viața sufletească a poporului român în trecut*, de d. prof. Sofronie.

4. *Valoarea teatrului românesc în literatura universală*, de d. Emilian Constantinescu.

5. *Psihologia defectelor*, de d. Gh. Bota.

6. *Influența franceză în România* (în special în literatură), de d. A. Mavrodin.

7. *Filozofia istoriei*, (Spengler—Pârvan) de d. T. Neș.

8. *Evoluția fizicii moderne*, de d. Pogan.

9. *O excursie în munții Apuseni*, (cu proiecțiuni) d. T. Silaghi.

10. *Puterea de educație sufletească a muzicii*, d. E. Hâncu.

11. *Două culturi*, d. S. Gocan.

În afară de acestea, se vor ține un număr de conferințe de către unii d-ni profesori universitari invitați special.

Onor. public va fi informat la vreme.

Spălătorie chimică

Edificiul Bazar. Partea spre teatru

Primesc tot felul de haine — rufărie pentru curățit chimic. Călcatul hainelor se face imediat

Samuil Borgos

O scrisoare a d-lui Iulian Peter fost prefect

Ne sosește la redacție o scrisoare căreia cu plăcere îi dăm loc în coloanele ziarului nostru. O privim ca a nouă dovadă despre credința care a cuprins intelectualii din județ, că în legătură cu reforma agrară situația a devenit gravă, și ea trebuie să fie pe deplin lămurită.

Domrile Director!

În numărul din gazeta D-voastră din 23 Noiembrie 1923 a apărut un articol în care ați afirmat că sunt în fruntea societății Terra. Vă rugăm să rectificați această informație inexactă. Nu sunt în conducerea societății Terra.

Primiți d-le Director, etc.

Iulian Peter.

D. inspector general I. Peter a prezidat adunarea Societății „Terra”. După aceea a plecat la T.-Mureș, ca prefect delegat. De atunci nu s'au ales un nou președinte. Actele se semnează de membrii din Consiliu. Aceasta însă nu schimbă întru nimic activitatea Societății. Ea funcționează și fără numele celor șterși de pe lista candidaților în Consiliu, — după principiile dezvoltate de noi și în dauna intențiilor reformei agrare.

Conferințele Cercului Franco-Român

Cercul „Franco-Român” din localitate își inaugurează sala de lectură și ciclul conferințelor, în ziua de 25 Noembrie la Cercul Militar, orele 6 lată programul conferințelor:

25 Noembrie: I. Linard, profesor al misiunii universitare franceze, va vorbi despre *Renan*; 9 Decembrie: St. Stăncescu, primpreședinte la Curtea de Apel, despre *Secolul lui Ludovic al XIV*; 23 Decembrie: Dr. Jeannel, profesor la Universitatea din Cluj, despre *Călătoria în munții înalți din Africa tropicală*; 20 Ianuarie: George Bota, despre *Noua orientare morală a umanității*; 3 Februarie: Bogdan Ionescu, despre *Femea japoneză*; 17 Febr.: Dr. Aurel Magier, dir. Acad. teol. ort. române, despre *Religie și morală*; 3 Martie: Valente Ionescu, cons. la Curtea de Apel, despre *Aportul francez la ideea de drept modernă*; 17 Martie: A. V. Catana, prefectul poliției, despre *J. J. Rousseau*; 31 Martie: Eugen Speranția, despre *Evoluția ideilor și a gustului*; 14 Aprilie: E. Constantinescu, asistent universitar, despre *Madame de Moailles*; 28 Aprilie: A. Mavrodin, profesor, despre *Baudelaire și Verlaire*; 12 Mai: Dr. Hegedüs, profesor despre *Clasici și romantici*.

Problema socială a muncitorilor

Un factor important în Stat este și *clasa muncitorească* și mai ales astăzi.

În toate timpurile, problema muncitorească a preocupat omenirea și a fost tratată prin filiera tuturor fazelor de concepție socială. A fost tratată această problemă pe rând sub imperiul concepției liberalismului economic, al concepției socialiste, al concepției feodalistice, cât și al concepției politice sociale — cea mai nouă concepție, dar care și aceasta se pare că nu va rezolvi în mod complet practic și definitiv problema.

Realitatea socială nu se poate stabili în formule definitive. Societatea din orice țară se află în continuă transformare, este un organism viu mai înainte de toate, și deci ori cât de bine ar fi organizată, noui probleme se ivesc.

Stările sociale de azi, experiența socială, din care încă n'am eșit bine și în care am putut vedea puse la încercare chiar și cele

mai hazardate utopii, aduc învătămintele de neprețuit. Și aceste învățăminte sunt cu atât mai de preț, cu cât chiar clasa muncitorească dă semne că vrea să le pătrundă prin ea însăși.

Cel mai potrivit sistem de concepție pentru ocrotirea muncitorilor ar fi azi un sistem de concepție care să se concilieze cu toate cele experimentate până acum și pe care le-am enumerat mai sus. Să ia ceea ce este bun din toate aceste sisteme și să formeze pe acela nou ce ne trebuie în zilele de azi.

Concepția liberalistă a fost aceea care înlocuia robla cu libertatea individuală zicându-se că aceasta este legea fundamentală a societății omenesti sau „ordinea naturală” a lucrurilor. Aceasta a adus însă un lanț nesfârșit de mizerii.

Ca o reacțiune vine apoi concepția socialistă, care spune că nu în societatea prezentă ci într'una viitoare își va avea loc ordinea naturală a lucrurilor, deci o organizare sistematică comunistă; dar pentru aceasta e necesară o catastrofă totală a societății. Și aceasta azi este pe pragul falimentului.

TEATRU ♦ LITERE ♦ ARTA

Pajul

Indurerat pășește pajul pe ale
Cu-obrazul palid-alb și fruntea visătoare,
Oprindu-se ades, deși n'ar vrea să stea,
Tot apăsând cu mâna inimă, ce'l doare.

Instreinat, se plimbă-așa, de-o săptămână,
Gândind mereu la castelana jermecată;
De ce l-a strâns cu — atâta patimă, de
(mână
Și l-a ntrebat: „Sorin, tu ai tubit vreodată?”
Oradea-Mare.

Constantin Dobos.

Reviste primite.

Gândul Nostru No. 8 cu un sumar iscălit de: Adrian Pascu, Emil Serghie, G. M. Vlădescu, Sandu Teleagiu, Paul I. Papadopol etc.

Renasterea Creștină No. 11, organul oficial al eparhiei ortodox române a Vodului Filiacului, Geoagelului și Clujului.

Câmpul No. 17 cu articole de: V. Georgescu, Teii, A. Oprescu, G. I. Șișești, Dr. A. Leirescu.

Cosinzeana No. 21 cu articole iscalide de S. Bornemisa, G. Vlădescu-Albești, G. Kotică, Iustin Ilieșu, Munteanu-Mio. Ing. Z. Seiceanu, Al. Bilciurescu etc.

O nouă emisiune

În parlament, în ziaristică, în cercurile industriștilor și comercianților, în cercurile bancare, de câțiva vreme nu auzi altceva decât de criza de numerar, care nu se va sana prin inflațiune, ne duce țara la faliment. Să-mi fie permis în chestiunea aceasta primordială pentru finanțele țării și economia națională, să fac câteva observări. O inflațiune în zilele aceste de o extremă sensibilitate a fluctuațiunii valutare, pentru țara noastră ar fi catastrofală, pentru că imediat ce sporește moneda hârtie ar urma, ca leul nostru să se deprecieze; ar ajunge la jumătate pe piața străină, scumpetea traiului și a tuturor articolelor ar crește considerabil. Industriașii, comercianții mari și băncile cu cointeresări străine ar profita enorm, pentru că circulația lor crescând extraordinar, profitul lor, în relațiile internaționale de care se bucură, s'ar mări considerabil. Cine ar pierde? Țara întreagă cu moneda depreciată aproape fără valoare și mulțimea acelor, cari tezurind câștigul lor pe la bănci și în bani gata, ar deveni dela o zi la alta fără nimic; scumpetea și traiul ar deveni insuportabile și peste câteva luni iar am auzi tot acele lugubre sonete dela tot aceiași factori competenți ai târgului internațional, că criza de numerar amenință cu distrugerea comerțului, industriei și agriculturii țării, și refrenul acesta s'ar repeți necontenit până ce mizeria și falimentul valutar ne-ar apropia de coroana austriacă, de marca polonă și rubla rusească.

Situația critică de azi nu se poate îndrepta decât prin intensificarea producției, astfel ca ce oferim să fie în plus față de ce necesităm, și acest plus rămas din economia internă să fie exportat, iar din străinătate importul să fie redus la strictul necesar: fabricate pentru agricultură,

mașini agricole cari ne lipsesc pentru industrie, medicamente etc., iar întreaga colecție de articole de lux, galanterie, mățasuri și altele de felul acestora să nu poată trece granița la noi, ca să cumpărăm cu leii nostri mulți dar slăbi în relație comercială internațională, valute a țării strălune, și prin aceasta luxul strălucitor parfumat și articolele cochetăriei, sexualității și a decadenței morale. Ne fâde lumea, că o țară bogată ca a noastră, căreia nu-i lipsește de nimic din darurile naturii, se sbate în neputința valutară.

Orice criză numai cu jertfa junge la normal, asanarea morală a comerțului ireal și bolnav numai prin amputarea părților cangrenate să poate realiza, pe ruinele palatului de hârtie se va ridica casa națională a industriei și comerțului cinstit și curat.

În consecință a combaterii și critica guvernului pe tema inflațiunii și deflațiunii, e un lucru foarte ingrat, dențrucă pot avea liberalii alte greșeli (care a fost guvernul care n'a avut și nu va avea), politica financiară a d-lui Ministru V. Brătianu însă nu merită critica pătimașă ci laudă și recunoștință, pentru că lăsând în nemiscare mașina de hârtie monetă, dovedește calități superioare de mare financiar.

Șteianul.

Schrunk By Perless London

au sosit
stofe engleze speciale la
HACKMAYER
croitor bărbătesc
Strada Avram Iancu No. 2

reducere de ore cât și sporirile de salariu fără o educație, fără o cultivare morală și generală aduc foarte curând alcoolizarea și decadența morală.

Nu mai o educație integrală progresivă, alături de celelalte, poate duce pătura muncitorească pe calea unui *sănătos și armonic progres social*.

În această direcție se cere azi imperios a se lucra ceva mai activ, mai pozitiv.

Muncitorului deci, în afară de ocrotirea muncii prin legiferare, spre a însemna un adevărat factor de progres social, un factor component de valoare în Stat, îi mai trebuie și educație.

Dar Statul nu poate face tot. Și cine este cinstit în cugetul său nu poate pretinde totul numai dela Stat în ziua de astăzi.

Acela care va ști însă să dea acestei clase o astfel de educație care să armonizeze interesele sale cu ale celorlalte clase sociale, acela va fi un adevărat mântuitor al ei.

O armonie aducătoare de progres, hotărât că nu se poate înfăptui decât prin educație. V. G. Toescu

Improprietărea foștilor luptători din Oradea-Mare

MEMORIU

Înaintat Guvernului de „Uniunea foștilor luptători“
secția Oradea-Mare.

În Monitorul Oficial No. 200 din 13 Decembrie 1922, fiind inserat regulamentul pentru punerea în aplicare a legii din 17 Octombrie 1921, prin care autorizază comunitățile urbane să vândă locuri de casă invalidilor, văduvelor cu orfanii de război, funcționarilor de stat, județ și comună și tuturor demobilizaților având ca ultim termen pentru depunerea actelor până la 1 Martie 1923, care termen apoi s'a prelungește ulterior până la 1 Mai 1923.

În Oradea-Mare, cei dintâi care s'au mișcat și și-au formulat cererile pentru obținerea locurilor de casă au fost funcționarii publici care mai mult de 60% nu posedă limba română și nici nu arată buna voință de a o învăța, ba din contră dovedesc un irendentism foarte pronunțat.

Față cu această stare de fapt foștii luptători pentru realizarea idealului național văzând că în privința improprietării vor fi puși în inferioritate față de locuitorii neromâni, cari la oraș formează majoritatea populației atingând cota 80-90, dându-și seama că prin larghețea acordată de zisul regulament și aplicată într-o măsură largă de bunăvoință manifestată continuu față de populația neromână de către autoritățile existente, în ziua de 25 Februarie 1923 s'a făcut prima adunare de constituire a societății foștilor luptători aderându-se la mișcarea începută în București, iar la sesiunea Oradea-Mare, accentuând în programul său că chestiunea improprietării cu locuri de casă este privită ca un act național iar membrii societății sunt datori a întregi via aprins dragostea de țară și tron, deviza noastră fiind „Uniți ca pe front“ iar emblema „Casca“ semnul acestei uniri, căci casca a fost purtată de fiecare luptător începând cu M. S. Regele și până la ultimul soldat.

Improprietărea la oraș a foștilor luptători este privită ca un act național mai cu seamă aici la graniță și în deosebi în Oradea-Mare, care a fost un centru de șovinism maghiar și unde irendentismul nu pierde ocazia de a se manifesta.

Improprietărea la oraș a foștilor luptători este un act național căci în sufletul cinstit și oțelit al celui care n'a precupețit și a oferit sângele și viața pentru patrie, este și va fi veșnic viu aprins iubirea de patrie și tron și își va consacra întreaga sa activitate pentru binele și interesul patriei fiind gata oricând la orice sacrificiu.

În sufletul cinstit și oțelit al luptătorilor, inamicul de afară va găsi un zid puternic de nepătruns care este cel mai tare hotar.

Intrucât în art. 6 din regulamentul pentru punerea în aplicare a legii din 17 Octombrie 1921 li se dă prioritate funcționarilor comunali, imediat după invalizi și văduve cu orfanii de război, ceilalți demobilizați nefuncționari venind în al doilea rând după funcționari, care după cum am arătat în majoritate nu posed limba română.

Având în vedere, că după dispozițiile art. 9. al. 4 din zisul regulament trebuia ca până la 1 Octombrie 1923, să se și efectueze actele de vânzare-cumpărare dintre comună și cei cu dreptul de improprietare iar în Oradea-Mare nici nu s'au luat în cercetare actele celor cu pretenții la improprietare, autoritatea comunală neglijând sau ignorând această chestiune, ba ceva mai mult, desinteresându-se complet de improprietărea foștilor luptători.

Având în vedere, că la dese intervenții făcute de membri și conducători secțiunii foștilor luptători din Oradea-Mare, primăria a arătat nu numai indiferență ba și chiar rea voință tergiversând și amânând rezolvarea acestei chestiuni.

Având în vedere, că la primăria Oradea-Mare, din peste 600 de funcționari ce sunt în diferite servicii comunale, ca serviciul administrativ, Casieria, Contabilitatea, Starea Civilă, Serviciul Tehnic, Serviciul Uzinei Electrice, Pompleri etc., nu sunt nici o sută români adică nici 20%, deci o proporție care dă de îngrijit cu atât mai mult, cu cât acest considerabil număr de funcționari neromâni nu știu și nu vor să învețe limba română.

Având în vedere, că starea de toleranță condamnabilă chiar și criminală pe care o manifestă conducătorii primăriei Oradea-Mare, contrariu ordonanței Ministerului de Interne No. 63096/1923 și al Prefecturii județului Bihor No. 3419/1923 prin aceea că, nu numai că nu licențiază din serviciu pe funcționari cari nu știu și nu vor să învețe românește ba ceva mai mult, în locurile ce devin vacante, se angajează personal neroman, fără cunoașterea limbii oficiale, în loc de a se angaja funcționari români și nu puțin sunt cazurile când studenți în drept de origine română, au fost înălțurați pentru că postul să se dea celor ce nu posedă limba română.

În contra acestei stări de fapt, noi, reprezentanții Uniunii Naționale a foștilor luptători din Oradea-Mare, în numele tuturor membrilor acestei secțiuni și călăuziți de cel mai viu sentiment de patriotism, rugăm Onoratul Guvern a facilita

chestiunea improprietării foștilor luptători în Oradea-Mare și să se ordone traducerea în fapt a improprietării pe care o considerăm ca un act național românesc.

Rugăm ca pe baza alăturatului plan al dezvoltării orașului Oradea-Mare, să ni se cedeze contra plată, imediată, terenul prevăzut în Cartea Funcuară sub No. 666-667-668-669 și 665 după cum se prevede în alăturata schiță și care teren este expropriat pe seama statului delai proprietatea Episcopatului romano-catolic din Oradea-Mare, ce o are în hotarul comunei Seleuși prin hotărârea No. 101/1922 a Comisiei Ocol Rural Oradea-Mare, confirmată prin hotărârea No. 97/1922 al Comisiei I. județeană de expropriere în Bihor, și al cărei preț de expropriere este prevăzut în hotărârea No. 58/1923 a Comisiei de ocol Jurală Oradea-Mare.

Acest teren să fie vândut societății foștilor luptători din Oradea-Mare cu obligațiunea de a se respecta în totul dispozițiile legii și a regulamentului relativ la improprietărea la oraș a foștilor luptători și prevăzându-se categoric că aceste locuri să nu poată fi date sau înstrăinate către locuitori cari nu se manifestă ca buni români și nu posedă în grai și în scris, limba română, controlându-se faptele și atitudinea flecăruia ce a avut înainte de alipirea acestor locuri la patria mamă.

II. Cerem ca Onor. Guvern să impună și să oblige autoritatea comunală, ca locurile ce, încă de sub era maghiară, erau destinate pentru funcționari și care locuri se află în apropierea imediată a grăii celei mari din Oradea-Mare, să fie date funcționarilor de origine română, preferindu-se invalizii, văduvele cu orfanii din război, funcționarii ce au fost mobilizați ca combatanți în armata română, apoi ceilalți la partea sedentară sau nemoobilizați.

În speranță că intențiunile noastre curate și patriotice vor fi exact și bine interpretate de Onor. Guvern, avem toată încrederea, că justele noastre cereri vor fi întru totul satisfăcute pentru propășirea și întărirea românismului la granița vestică a României întregite și asigurăm că vom fi santinela neadormită a românismului, aci la hotar și vom fi gata oricând a ne sacrifica pe altarul patriei.

Oradea-Mare, la 9 Noembrie 1923.

Demisia din Cameră a deputaților Dr. N. Zigre și Dr. S. Andru

Am amintit că camera deputaților nu a primit demisia d-lui deputat de Oradea-Mare, Dr. Nicolae Zigre fost Subsecretar de Stat și a d-lui deputat de Sălard dr. Sever Andru fost Prefect al județului Bihor.

După cât suntem informați atât d-l dr. Zigre cât și d-l dr. Andru și-au înaintat din nou pentru a 3-a oră demisiile, și nu doresc ca să la parte la dezbaterile adunării deputaților din acest Parlament.

Din part a noastră am accentuat că aflăm în interesul obștesc din județul Bihor că dnii dr. Zigre și dr. Andru să revină asupra dimisiilor și să la parte activă la lucrările Camerei.

În partidul liberal ori în afară de acest partid după împrejurările de astăzi au un teren larg de muncă, și mult de a face pentru apărarea intereselor din acest județ. Ei cu siguranță după o bine cumpănire lasă locul liber, pentru alții. Ei bine! Asupra convingerilor personale nu ne finem în drept a eiscuta. Viitorul va arăta oare am avut noi dreptate, ori au dreptate ei, — frunțașii de aci când pleacă, și rămân spectatori depărtați ai luptelor din Parlament. Camera însă, — după acele întâmplări va avea datoria să nu mai amâne deciziunea hotărâtoare, ci să lase ca prin noi alegeri circumscripțiile interesate să și primească reprezentanți potriviți. Circumscripțiile prezintă o majoritate maghiară, și la rândul candidaților oameni integri, români devotați, cari înțeleg și păsurile minorităților vor ajunge ca învingători.

Așteptăm cu un deosebit interes luptele cari se vor desfășura.

Constituirea reuniunii meseriașilor români din Oradea-Mare

Într'un număr din săptămâna trecută al ziarului nostru a raportat despre înființarea reuniunii meseriașilor români din localitate, a cărei lipsă se simțea în acest oraș de frontieră. Cunoscând scopul reuniunii, care este: instruirea intelectuală a membrilor atât pe terenul culturai generale, cât și pe terenul meseriilor; precum și sprijinirea materială și morală a meseriașilor și sodalților (calfelor) români, credem că știrea înființării ei va fi bine primită în toate cercurile societății române, cari se interesează de înălțarea muncitorimii române la nivelul dorit.

Cu prilejul conferinței de constituire, meseriașii întruniți au crezut de bine, că până la dezvoltarea reuniunii în măsura proiectată, în conducerea ei pe lângă meseriașii de profesiune să aibă rol și bărbați de altă ocupațiune, cari prin experiența lor și zelul de muncă să o ducă la înflorire.

Astfel au fost aleși: d. Dr. Aurel Lazar, deputat, ca președinte; d. Bulbucă Iosif, meseriaș, ca vicepreședinte; d. Iuliu Muth, director școlar, ca vicepreședinte; d. Balogh Mihai, meseriaș; d. Frenț Florian, meseriaș; d. Ghitea Vasile, meseriaș; d. Cozma Ioan, meseriaș; d. Hațegan Petru, meseriaș; d. Cristea Gheorghe, meseriaș; d. Ticca Ioan, directorul Federației Crișului; d. Demetriu Mangra, primiarisconsult; d. Teodor Vașca, inspectorul muncii, ca membrii în comitet. D. Sifaghi Alexandru, meseriaș, casier; d. Popa Mihai, șeful artistiei comunale și d. Sidea Vasile, măestru la școala C. F. R., ca controlori; D. Epure Emil, directorul Căminului de ucenici, ca bibliotecar.

Dintre membri înscriși în Reuniune deocamdată am avut ocaziunea să-i notăm pe următorii:

Ca membri fondatori. D-nii: Dr. Aurel Lazar, dđputat. 500 lei; Dr. Demetriu Mangra, avocat, 500 lei; Mihail Popa, șeful artistiei comunale, 500 lei; Ioan P. Ticca, directorul Federației Crișul 500 lei; Gh. Bota directorul școlai normale, 500 lei.

Ca membri aderenți. D-nii: Mursa Coriolan, prof., 200 lei; Ioan Bărsan, prof., 200 lei; Emil Epure, directorul Căminului de ucenici, 200 lei; P. Dragomir, directorul școlai de arte și meserii, 200 lei; Ioan Pop de Dej, prof., 200 lei; Ludovic Gheorghe, prof., 100 lei; Iuliu Muth, directorul școlai de ucenici, 200 lei.

Ca membri activi. D-nii: Vasile Oraș, meseriaș, 1000 lei; Ianc Francisc, meseriaș, 100 lei; Hotea Alexandru, meseriaș, 100 lei; Sifaghi, Alexandru, meseriaș, 200 lei; Vidican Ioan, meseriaș, 200 lei; Florian Frenț, meseriaș, 100 lei; Nicolae Barna, meseriaș, 100 lei; Antoniu Bodea, Bodea, meseriaș, 100 lei; Ludovic Crișan, 200 lei; Iosif Bulbucă, meseriaș, 300 lei; Balog Mihai, meseriaș, 200 lei; Gheorghe Mudura, meseriaș, 300 lei; Cozma Ioan, meseriaș, 200 lei; Gheorghe Boldica, meseriaș, 200 lei; Teodor Tap, meseriaș, 200 lei; Sidea Vasile, măestru la școala C. F. R., 200 lei; Petru Hațegan, meseriaș, 200 lei; Vasile Chitea, meseriaș, 100 lei; Gheorghe Cristea, meseriaș, 100 lei; Dad Nicolae, meseriaș, 100 lei; Faur Mihai, meseriaș, 100 lei; Mălai Francisc, meseriaș, 100 lei.

INFORMAȚIUNI

Marti 27 Noembrie ora 6 seara, Asociația Profesorilor Secundari ține adunarea generală (la liceul de fete) având să și precizeze atitudinea în vederea congresului profesorilor care va avea loc la 3 Decembrie în București.

Moartea sergentului Ștefan. Am scris despre groaznică dramă de Duminecă noaptea a cărei victimă a fost sergentul Ion Ștefan. Transportat la spital ieri la ora 6^{1/2} a încetat din viață. Înurmântarea va avea loc Duminecă la ora 2.

FABRICA DE PĂLĂRII „METEOR“ PASAGIUL VULTURUL NEGRU Transformă cu mult gust tot felul de pălării de dame și pălării bărbătești. Comenzile se primesc la „Erzsébet“ Saloa de pălării, 10

Ieri, un domn necunoscut s'a aruncat într'o birje și a colindat tot orașul. Nevoind să plătească birjarului a fost dus la poliție unde a declarat că este inspector general al C. F. R. De oarece n'avea acte, a fost deținut. Azi dimineață s'a luat la bătae cu vre-o zece sergenți ca să-l astâmpere. Tocmai târziu s'a constatat că este nebun și a fost internat în ospiciu.

Articole de modă bărbătești Svettere, mănuși, ciorapi pentru dame și copii, mărunțișuri cu prețurile celea mai moderate la MOLNAR Bul. Regele Ferdinand No. 9

Gazeta Transilvaniei. Sâmbătă reapare la Brașov „Gazeta Transilvaniei“, deocamdată săptămânal.

Sporirea soldelor ofițerilor. Asupra sporirii soldelor sunt două propunerii: Să se mărească sporul fix cu 300-600 lei, după grada; sau să se dea încă odată suma cu cât au fost majorate sporurile anul trecut.

JULIU GERGELY CROITOR CIVIL ȘI MILITAR Mare magazin de rechizite UNIFORME ȘI CHIPIURI Oradea-Mare, Bul. Reg. Ferdinand, 55

Burse pentru studenți. Ministerul instrucțiunii acordă anul acesta următoarele burse pentru studenți: Câte 20 burse a 1000 lei lunar pentru fiecare facultate de științe și litere de pe lângă universitățile din București, Iași și Cluj și câte 10 burse a 1000 lei lunar pentru facultățile de litere și de științe de la universitatea din Cernăuți 30 de semiburse a 300 lei lunar la facultatea juridică din Oradea-Mare. Câte 30 burse a 600 lei lunar și câte 20 semiburse a 300 lei lunar pentru fiecare facultate de litere, medicină și științe de pe lângă universitățile din București, Iași, Cluj și Cernăuți. 20 burse a 600 lei la facultatea juridică din Cluj și 10 la cea din Cernăuți. 30 burse a 600 lei lunar la Academia comercială din Cluj.

Lemne de foc tăiată, calitatea I-a se pot găsi totadunea la Juliu Gergely Strada Cimiterului No. 9. 100 Kgr. cu Lei 75.—

ULTIMA ORA

Carnete de plata contribuțiilor. Ministerul finanțelor, a luat dispozițiunea ca odată cu începerea noului an financiar, adică dela 1 Ianuarie 1924. să înființeze carnete de contribuțiuni pe baza cărora fiecare contribuabil va trebui să dovedească înscrierea și plata impozitelor pe care le-a făcut. Acest carnet va servi și ca act de identitate la un loc cu buletinul de înscriere la biroul populației.

Doriți să vă

aprovizionați eficient cu albituri și ciocarapi? Incercați odată la

Bermann

Pasagiul „Vulturul Negru”

Vizita unor gazetari englezi în Cluj. Aseară a sosit în Cluj venind dela București, un grup de gazetari englezi cari doresc să viziteze Ardealul. Oaspeții au fost primiți la gară de căreșii autorităților locale. Azi au vizitat diferite instituții din orașul nostru.

Imprumutul Ungariei. Ziarul „Daily Telegraph” spune că Comitetul financiar al „Ligei Națiunilor”, care aleborează planul care va fi supus comisiei de reparațiuni și Consiliului Ligei pentru un imprumut de refacere al Ungariei, s'au întrunit la Londra și va ține probabil ședințe până la sfârșitul săptămânei.

Croitorul

ALEX. KOROM

confeccionază cele mai moderne costume bărbătești cu prețuri moderate. Pregătește costume și din stoffe aduse.

ORADEA-MARE.
Strada Csengeri No. 14

Istmul de Corinth închis. Agenția Reuter anunță din Atena că o avalanșă de pământ a făcut cu neputință circulația în canalul Corinth. Lucrările de restaurare vor dura două luni.

Conferința Micii Înțelegeri. Miniștrii de externe al Micii Înțelegeri se vor întruni la Belgrad la 11 Ianuarie. Ziarele află că chestiunea imprumutului ungar va fi examinată cu cea mai mare îngrijire, precum și posibilitatea reluării relațiilor comerciale cu Rusia. Tehnicienii militari din Cehoslovacia, România și Iugoslavia vor examina situația Micii Înțelegeri din punctul de vedere militar.

Cărbuni

bulgăr de prima calitate, pentru încălzit cât și pentru făurire, se află încontinuu la

Uzina Electrică

Telefon; Uzina 514. Prăvălia: 154.

Cât datorește Franța Angliei. Eri seara, în Camera Comunelor, ministrul de finanțe a arătat că sumele avansate Franței de Marea Britanie inclusiv dobânda se urcă la aproape 612 milioane lire sterline. Până acum Franța nu a plătit dobânzile și nici nu a anunțat intenția ei de a le plăti. Datoria se prezintă sub forma unor obligațiuni de tezaur pe 12 luni, în lire sterline, iar dobânda este calculată după cursul diferitelor bănci, care în prezent este de 4 la sută.

Prohibirea exportului de ouă. Consiliul de miniștri, considerând necesitățile consumatorilor din țară, a oprit din nou exportul de ouă pe timpul dela 1 Noevrie până la 1 Mai anul viitor.

La cinema „Apollo”, rulează dentru ultima oră programul dublat „O fetiță dela țară în Budapesta”, cu Hollay Kamilla și Fr. Tamás în rolurile principale.

Spectacolul se va începe cu comedia Hall-rom-bag.

La Cinema „Dorian”

Se rolează drama puternică cu efecte frapaute „Soarta femeilor”, 6 acte care arată înălțarea și decăderea unei artiste. În rolul principal drăgalașa Doratty Philips.

Știri mărunte

Din Țară

— O delegație a musulmanilor din Dobrogea a fost la Angora și a predat o moțiune adunării Naționale Turcești. Delegația a fost primită în adunarea națională și ovaționată.

— La Arad și Cămpina s'au dezlănțuit furtuni cari au cauzat pagube.

— În Bazargic a sosit noua comisie pentru delimitarea frontierei româno-bulgare.

— Toți funcționarii dela direcția refacerii regiunilor dăunate vor fi puși în disponibilitate pe ziua de 1 Ianuarie.

— Asasinatela puse în socoteala lui Mold din Arad s'au dovedit că sunt niște simple insinuări. Rămâne să se constate celelalte fapte acum.

— Președintele comitetului executiv al „României June” din Viena a înaintat membrilor parlamentului o adresă prin care cere ca ziua Floriilor să fie consacrată ca ziua lui M. Eminescu și considerată ca sărbătoare națională.

— Cu ocazia vizitei pe care a făcut-o la Cluj d-l Al. Lepădatu, ministrul artelor, a declarat că se lucrează la o nouă lege a Teatrelor. Tot aci d-sa a atins chestiunea îmbunătățirii situației preoților, precum și chestia bisericilor și a școlilor din Ardeal.

— Regia a scumpit prețul chibriturilor dela 75 bani la un leu cutia.

— Ziua de 1 Decembrie va fi sărbătorită cu o deosebită solemnită în tot Ardealul.

— Ca președinte al Atheneului Român din București a fost ales d. Dr. Anghelescu, ministrul instrucțiunii.

Din străinătate

— Guvernul Cehoslovac negociază cu Italia, Elveția și România suprimarea vizelor pentru pașapoarte.

— Șahul Persiei s'a imbarcat din Beyruth pentru Franța.

— Conferința ambasadurilor a realizat acordul. Astăzi vor fi remise Germaniei notele.

— Kronprințul a renunțat la drepturile sale asupra coroanei și tronului așa că se întoarce în Germania ca un simplu cetățean.

— Un alt englez, Wolf Jack, care a luat parte la lucrările dela mormântul lui Tutankhamon a încetat subit diu viață pe când se afla în drum spre Egipt. Egiptenii susțin că Faraonul Tutankhamon se răzbură împotriva acelora cari i-au turburat liniștea...

— La Jombolia a avut loc o întrunire de protestare contra cedării acestui oraș României.

— Premiul Nobel pentru fizică s'a dat anul acesta doctorului Miklikan (din California).

— Vice-președintele coloniei române din Berlin a făcut un călduros apel pentru înființarea unei școli românești în capitala Germaniei.

— Comisia armatei din dieta poloneză a adoptat definitiv legea obligativității serviciului militar.

O apropiere între cancelarul Stresemann și socialiști

Lafayette, 22 Germania. — „Petit Parisien” anunță o apropiere de vederi între cancelar și partidul socialist, în legătură cu legea marțială. D. Hermann Müller, șeful partidului socialist în Parlament, a fost chemat de d-l Stresemann, cu care a avut o lungă confătuire. „Petit Parisien” află că guvernul central intenționează să retragă detașamentele de Reichswehr ce se află acum în Saxonia.

Arestarea d-rului Ziegner

Berlin 22. (Rador). — Din Drezda se anunță că fostul prim-ministru al Saxoniei, d-l Zeigner, a fost arestat și trimis sub escortă la Leipzig.

Din Muenchen se auunță că Dietrich Eckardt unul din conducătorii mișcării fasciste, a fost arestat.

S'a contramandat arestarea lui Ludendorff.

S'a contramandat arestarea Generalului Ludendorff.

Grecia s'a proclamat republică?

București. — Ziarul „Universul” de ieri, într'o ediție specială anunță că Grecia s'a proclamat republică. Rador ne dă această știre sub rezervă de oarece după o telegramă primită de această agenție se spune că în caz când se va face o schimbare de regim în Grecia, aceasta se va face numai după alegeri.

No. 529 1923 ex.

Publicațiune de licitație.

Subscrisul executor judecătoresc în urma deciziei de sub nr: 1923 Pl 1972 a judecătoriei de ocol Marghita prin această publicație, că mobilele, vite corute, cai și care puse în sechestrul judecătoresc, cu prilejul executării execuțiunii de îndestulare ordonată în favoarea lui: Scharz Iosif domiciliat în com. Oradea-Mare prezentat prin avocatul Dr. Faragó Viktor contra urmăritului pentru suma 2083 lei capital 5% interese începând dela 1 Decembrie 1920 și 2004 lei 25 bani spese staverite care mobile sunt estimate la 10000 lei se vor vinde prin licitațiune publică, ce se va începe la 24 Noembrie 1923 a m. la 9 ora în comuna Nadar și Spinus la locuința urmăritei, celuia, care va oferi cel mai mult pe lângă solvirea sumei în hani gata. În caz de lipsă vânzarea se va face și sub prețul de estimățiune.

Notez, că licitațiunea se va ordona și în favoarea creditorilor, cari au câștigat deja drept de ipotecă execuțional ridicat la putere de drept.

Marghita, la 26 Octombrie 1923.

Antoniu Török
executor judecătoresc.

La sfârșitul lui Noembrie apare calendarul ziarului „Vestul Românlei”.

D-l Prefect a rezolvat chestiunea consilierilor economici, scindând în două consilieratul cu doi titulari în frunte.

Vom reveni.

Noi taxe pentru export

București. — S'a fixat taxa de export pentru grâu la 20000 lei de vagon, iar pentru orz și făină albă la 30000 lei de vagon plătibile în valută forte. Exportul va fi liber, începând dela 1 Decembrie.

Livescu eliberat pe cauțiune

Camera de punere sub acuză a pus pe picior liber pe I. Livescu, fostul subdirector al Teatrelor, pe o cauțiune de 50000 lei.

Ședința Camerei de ieri după masă

D. Al. Lepădatu, ministrul Cultelor a depus la Camera proiectul înființării unui episcopiat în T.-Jiu.

D. Moldoveanu din Basarabia a vorbit despre reforma egrară

Toni, a vorbit despre neregulile cu reforma agrară. Spune că d-nul ministru nu trebuie să ceară dela țărani ca pământul să fie plătit deodată.

Iamandi, (dep. liberal) a vorbit despre situația partidului averescan care, după ziare, este desemnat a moșteni guvernul.

Iorga, Țiu în mână toate fi-rele cari conduc spre un guvern averescan.

V. Brătlanu. Avem așa de mult de lucru, încât nu este absolut imposibil să predăm poziția noastră.

Iamandi, constată, că Averescu poate să vină la putere numai prin greșala opoziției.

Iorga întreprind, mai ales, în urma intrigilor.

Leul a fost cotate ieri la Paris cu 9.01. La Zürich a fost cotate u 2.78.

CATALOG.

Cu prețurile curente ale mai jos să fac eficient după măsură și după modele de modă de sezonului

costumuri de bărbați raglane pardesiuri mantale de iarnă cari satisfac pretențiile tuturor la

Iuliu Gergely

croitorie bărbătească
Bulev. Regele Ferdinand No. 55

- 1 Sacco după măsură din stofe jumătate lână neagră, sură, ori în alte culori L 1850—1980
- 2 Din material curat din lână în diferite culori sacco după măsură . . . . . L 2200—2330
- 3 În culori de modă l-a material din lână sacco după măsură . . . . . L 2780—2930
- 4 Din materiale de primul ordin din străinătate sacco după măsură . . . . . L 3280—3500
- 5 Pardesiuri, raglane și mantale de iarnă dela 1750 Lei în sus
- 6 Din materialele cele mai fine și pe lângă prețuri cari se vor fixa la comandă să efectuează costume de ceremonie și alte specialități.

TELEFON 3-98

PRODUSELE FABRICII DE BERE
CZELL
DIN CLUJ

Din cauza calităților lor

Lloyd 1749.—18.

Berea nutritivă „Hercules”
și Berea deschisă „Monoștor”

neintrecute sunt Mărcile Conducătoare

Cine dorește să bea bere bună să ceară pretutindeni numai pe acestea.

Depou principal la Oradea-Mare **ORIENT** S. A. pentru Industrie și Comerț Str. Gillányi, 5—7. Telefon 3-98.